

A Fővárosi Ítéltábla dr. Pulay Gábor ügyvéd és dr. Nádasi-Szabó Tamás jogtanácsos által képviselt felperesnek a Dávid, Stanka, Szikla Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen bankgaranciából származó fizetési kötelezettség teljesítése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. február 5-én kelt 31.G.41.133/2013/16. számú ítélete ellen a felperes által benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 5.000.000,- (Ötmillió) Ft + áfa másodfokú ügyvédi munkadíjat.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított, a fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint 2007. évben öt bérleti szerződés jött létre a ... Befektetési Kft. és az ... Ingatlanhasznosító Kft. mint bérbeadók, valamint az ... Termékeket Értékesítő és Feldolgozó Zrt. mint bérlő között, a bérbeadók tulajdonát képező hat ingatlan használatára.

A bérleti szerződéseket biztosító mellékkötelezettségként bankgarancia került kikötésre az 5. pontban a bérlőt terhelő bérleti díj és egyéb fizetési kötelezettségek biztosítékául.

A bérlő társaság megbízására az alperes bocsátotta ki - angol nyelven - a bankgaranciákat, szám szerint ötöt, az egyes bérleti szerződésekre figyelemmel, amelyeket lejáratuk esetén megújított és a bérleti jogviszony fennállása alatt azonos szöveggel bocsátott ki (...075, ...077, ...079, ...080 és ...081 számon), összesen 1.298.275,92,- euró összeghatárig. A 2007. október 1-jén kibocsátott - és az ezt követő - bankgaranciákban szerepelt a bérleti jogviszony, annak alanyai feltüntetése, az is, hogy a 2007. január 1-jei bérleti szerződés 2007. június 27-én módosításra került, illetve egységes szerkezetbe foglalásra.

Az alperes által 2011. november 2-án kibocsátott - 2012. december 31-én lejáró - bankgaranciák szövege tartalmazta, hogy a bankgaranciában meg nem határozott szavak és kifejezések jelentése a bérleti megállapodásban meghatározott jelentéssel bír. A banknak tudomása van arról, hogy a bérlő a bérbeadó részére a

bank által kibocsátott bankgaranciát köteles nyújtani, a i) bérleti díj, ii) a bérleti megállapodás 4. 4. szakaszában meghatározott ingatlannal kapcsolatos üzemeltetési és egyéb kiadások, iii) a bérlő és/vagy bérlő érdekkörébe tartozó bármilyen személy által okozott károk javítási költsége, iv) késedelmi kamat, v) a bérlő használati díja és egyéb kötelezettségei biztosítékaul a bérleti megállapodás 11. szakaszában meghatározottak szerint, abban az esetben, ha a bérlő elmulasztja az ingatlan kiürítését a bérleti megállapodás megszűnésekor, vi) a bérlőnek a bérbeadóval szemben fennálló bármilyen egyéb, a bérleti megállapodás alapján felmerülő fizetési kötelezettsége biztosítékaul, vii) ha a bérlő elmulasztja az adott évet megelőző október 31-ig átadni az új bankgaranciát. Az alperes bank mint garántör - a bérlő utasítására - visszavonhatatlanul és feltétel nélküli kötelezettséget vállalt arra, hogy a bérbeadó bankszámlájára a bérbeadó első írásbeli kérésének a kézhezvételétől számított öt banki napon belül legfeljebb az ott megjelölt euró összeget megfizet a bérbeadó első írásbeli kérésének („igénylő levél”/”request letter”) kézhezvételekor, amelyben kijelenti az A/i)-vii) pontokban foglalt vagylagos esetek valamelyikének megvalósulását, és nyilatkozik a 15 napos jogorvoslati idő („cure period”) tekintetében is a B) pont szerint. Előírásra került a bankgaranciában az is, hogy az igénylő levelet a bank részére a bérbeadó bankján keresztül kell eljuttatni, amelynek igazolnia kell tesztelt swift üzenettel, hogy az igénylő levélen szereplő aláírások a bérbeadót kötik. Szabályozta továbbá a bankgarancia a bérbeadó igénylő leveléhez csatolandó dokumentumokat is (számlamásolat bérleti díj elmulasztása esetén, bérlőt felszólító, mulasztással kapcsolatos értesítés másolata, tértivevény, átvételi elismervény másolata, vagy az eredménytelen kézbesítés igazolása). Rögzítette továbbá a bankgarancia, hogy minden egyes kifizetés összegével csökken a bank kötelezettsége. A bankgarancia a bérbeadó írásbeli igénye alapján egy összegben vagy részletekben volt lehívható. A bankgarancia 2012. december 31-én automatikusan lejár, amennyiben addig nem érkezik a bankhoz kifizetést kérelmező írásbeli igénylő levél a bérbeadótól a felsorolt dokumentumokkal együtt. A bankgarancia a bank visszavonhatatlan kötelezettségvállalása a bérbeadó és a bérlő közti jogviszonytól függetlenül. Kikötésre került az is, hogy a bankgarancia alapján fennálló követelések kizárólag a bank előzetes írásbeli hozzájárulása alapján engedményezhetők, egyúttal kötelezettséget vállalt az alperes bank, hogy a bankgarancia a felperesre engedményezhető.

Rögzítésre került továbbá, hogy a bérleti megállapodás változtatása, kiegészítése vagy módosítása nem mentesíti a bankot a bankgarancia alapján fennálló fizetési kötelezettsége alól. A bérleti megállapodás változtatásáról, kiegészítéséről vagy módosításáról a bankot értesíteni kell.

A bérbeadó társaságok beolvadással megszűntek, jogutódjuk az ... Vagyonkezelő Kft. volt.

A felperes számlavezető pénzügyintézmény és hitelezője is volt az ... Vagyonkezelő Kft.-nek.

Engedményezéssel a felperes vált az alperes által kibocsátott bankgaranciák jogosultjává, az - alperes bankgaranciákban megadott hozzájárulásával történt - engedményezésről az ... Vagyonkezelő Kft. és a felperes 2010. november 2-án értesítette az alperest.

A szerződő felek 2007. június 27-én, majd 2010. október 25-én is módosították a bérleti szerződéseket.

A 2007. június 27-i módosítással egységes szerkezetbe foglalt bérleti szerződés 5.3. pontja szerint állapotodott meg a szerződő bérbeadó és bérlő a bankgarancia lehívásának feltételeivel és módjával kapcsolatban, a lehívási értesítő tekintetében a szerződés 5. számú mellékleteként csatolt formát, és közjegyzői okiratba foglalt alakíságot írtak elő.

A 2010. október 25-i módosítással törlésre került a bérleti szerződés 5.3. pontjából a közjegyzői okirati formára való hivatkozás.

2012. december 28-án igénybejelentéssel élt az ... Kft. bérbeadó az öt bankgarancia alapján az alperesnél, és a bérlővel szemben fennálló 2.257.800,7,- euró követelése alapján a lehívási értesítőkből az egyes bankgaranciák keretösszegeinek erejéig, összesen 1.298.345,92,- euró összegben kérte az alperes teljesítését.

A bérbeadó közjegyző előtt nyilatkozott az igénylés tekintetében, a bankgaranciák A/i) pontja szerinti bérleti díj, ii) pontja szerinti ingatlankezelési díj, vi) pontja szerint az idő előtti felmondásból eredő kár mint bérlői tartozás fennállásáról, amelyek póthatáridőn belül sem kerültek megfizetésre. A lehívási nyilatkozatokat tartalmazó öt közjegyzői okirat hiteles kiadmánya került átadásra az alperes részére a felperes munkatársai részéről személyesen, azok mellékleteivel együtt (számlák, fizetési felszólítások másolatai, átvételt igazoló térítvevények másolata, mulasztási értesítések és térítvevényei másolata). Az igénylő levelekhez tartozó swift üzenetben a felperes megerősítette minden egyes bankgarancia vonatkozásában, hogy azt az ... Vagyonkezelő Kft. szabályosan aláírta, az aláírás hiteles, valódi, az aláíró köti.

Az alperes 2013. januárjában amiatt tagadta meg a bankgaranciák szerinti kifizetés teljesítését, mert a benyújtott lehívási értesítők nem feleltek meg a bankgarancia formai feltételeinek. Az alaki hiányosságok körében megjelölte - a bérleti szerződés mellékletének megfelelő lehívási értesítő mintájának és a lényeges elemként meghatározott nyilatkozatok elmaradásának tényén túl - a lehívási értesítő aláírásának hiányát is a bankgarancia jogosultja részéről, amelyet a felperes igazolhatott volna. A bérlő által megindított peres eljárásra tekintettel vitatta továbbá a bankgarancia érvényesítésének tartalmi feltételeit is.

A felperes 2013. január 15-én kelt levelében állította, hogy a bankgaranciában voltak előírhatóak a vonatkozó feltételek, és állította, hogy teljesítette a bank által a bankgaranciában meghatározott formai és tartalmi követelményeket.

A felperes a 2013. március 6-án benyújtott keresetében 1.298.275,92,- euró és annak 2013. január 8-tól kezdődő, a Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti késedelmi kamata megfizetésében kérte az alperes marasztalását az általa vállalt bankgarancia teljesítése jogcímén.

Előadta, hogy - a ... Befektetési Kft.-vel és az ... Kft.-vel kötött öt bérleti szerződés biztosítékeként - az ... Termékeket Értékesítő és Feldolgozó Zrt. megbízásából az alperes 2007. június 27-én bankgaranciákat bocsátott ki, amelyeket megújított. Állította, hogy a 2012. december 28-án kelt és ugyanezen a napon az ... Kft. számlavezető pénzintézetén, a felperesen keresztül szabályszerűen benyújtott

nyilatkozatok alapján az alperes köteles volt teljesíteni a bankgaranciában vállalt kötelezettségét, az általa megjelölt indokokkal jogosulatlanul tagadta meg a teljesítést.

Kifejtette, hogy a bankgarancia nyilatkozat definiálja a lehívási értesítő fogalmát, mintát nem határoz meg, ezért a bankgarancia azon kitétele, hogy az abban nem definiált fogalmak a bérleti szerződésben meghatározott értelemmel bírnak, nem alkalmazhatóak a lehívási értesítő fogalmára. Mivel az ... Kft. ügyvezetője a felperes munkavállalóinak jelenlétében írta alá közjegyző előtt a lehívási értesítőt, a felperes jogosult volt igazolni swift üzenetben, hogy a lehívási értesítőn levő aláírás köti a jogosultat. Hangsúlyozta, hogy követelése önálló bankgarancián alapul, ezért irreleváns a bérleti szerződés lehívási értesítőt jelentő melléklete, továbbá az is, hogy a korábbi, de már hatályukat veszített bankgaranciákhoz került-e csatolásra lehívási értesítő minta. A bankgarancia az alperes önálló, az alapul fekvő jogviszonytól független kötelezettségvállalása, amelyet a bírói gyakorlat és a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara (ICC) által kibocsátott URDG 758. szabvány 5. cikk a) pontja is elismer.

Állította, hogy a bankgaranciák szövege szerint nem volt feltétel az alperes részére aláírt lehívási értesítő átadása, amellyel kapcsolatban hangsúlyozta a swift igazolás rendeltetését is, az alperes mentesítését az aláírások tényleges ellenőrzése alól. Álláspontja szerint nem volt kötelezettsége a jogosultnak az aláírt lehívási értesítő átadása az alperes részére, és a felperesnek mint a jogosult bankjának sem abban állt a feladata, hogy az alperes részére átadott dokumentumon levő aláírások valódiságát igazolja, hanem abban, hogy rajta keresztül kerüljön közlésre az alperessel a lehívási értesítő. A felperes eleget tett a bankgaranciában előírt kötelezettségének, amikor ellenőrizte és igazolta a lehívási értesítőkön szereplő aláírásokat, hogy azok a jogosultaktól származnak.

Rámutatott arra is, hogy a Pp. 195. § (1) bekezdésének megfelelő lehívási értesítő aláírásának hiánya nem jelenti, hogy nem került szabályszerűen kiállításra. Közjegyzői okirat igazolta, hogy a lehívási értesítőben foglalt nyilatkozatot az arra jogosult megtette, aláírta. Megállapítható ezért, hogy az alperes jogai nem csorbultak, az ezzel ellentétes védekezés visszaélésszerű joggyakorlás a részéről a Ptk. 5. § (2) bekezdése szerint.

Előadta továbbá, hogy a lehívási értesítők tartalma is megfelelt a garanciavállalás előírásainak, tartalmazták a „cure period” dátumszerű meghatározását az egyes szerződésszegések tekintetében. Álláspontja szerint az alapjogviszony meg nem engedett vizsgálatával tette vitássá az alperes a vi) pont szerint megjelölt lehívási okot. Kifejtette, hogy a lehívási okok önállóak, külön vizsgálandóak. Állította továbbá, hogy követelése nem évült el, a perindítás határidőn belül történt.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Előadta, hogy a bankgarancia szövege visszautal az alapjogviszonyra, ami beemelésre került a bankgarancia jogviszonyba, a bankgaranciában használt kifejezések és definíciók tekintetében a bérleti szerződés volt irányadó. Állította ezért, hogy a perbeli bankgaranciák lehívása során a szokásosnál nagyobb fokú gondosságot és közreműködést kívántak tőle a felek, vizsgálnia kellett a bankgaranciában hivatkozott formai kritériumok teljesülését, továbbá a lehívásban

megjelölt okokat is. A bankgarancia a bérleti szerződés 5.3. pontja, 5. számú melléklete szerinti formában volt lehívható.

Arra hivatkozott, hogy a formai feltételek ellenőrzése, az okmányszigorúság elve alapján jogszerűen tagadta meg a bankgarancia lehívások szerinti teljesítést, mivel azok nem feleltek meg az előírt alaki kritériumoknak. A lehívásnak a bérleti szerződésben meghatározott lehívási értesítő formátummal megegyező módon kellett történnie, és azt úgy kellett eljuttatni az alpereshez a bérbeadó bankján, a felperesen keresztül, hogy ugyanezen banknak swift üzenetben meg kellett erősítenie a lehívási értesítőn szereplő aláírások tekintetében, hogy azok a bérbeadót kötik. Formai feltételként hivatkozott továbbá a lehívási értesítőben foglalt nyilatkozatok helyességére is.

Álláspontja szerint azért nem teljesültek a szükséges formai feltételek a bankgarancia teljesítéséhez, mert a benyújtott lehívási értesítők nem a bérleti szerződés mellékleteként meghatározott minta szerint készültek, illetőleg mivel a - közjegyzői okiratban - benyújtott lehívási nyilatkozatokon nem szerepelt a kedvezményezett aláírása, amelyet a felperesnek swift üzenettel kellett igazolnia. Mindezen túl a kézbesítés sem volt szabályszerűnek tekinthető az iratokat részére átadó személyek személyazonosságának, képviseleti jogának igazolása hiányában. Rámutatott, hogy a felperes által használt közjegyzői okirati formát a bérleti szerződés korábban hatályos 5.3. pontja írta elő, és szabta meg a lehívás formai feltételeként. A bérleti szerződés módosításra került, a közjegyzői okirati formában benyújtott lehívási értesítők nem feleltek meg a bankgaranciák lehívási feltételeinek. A lehívási értesítőben foglalt nyilatkozat formai elégtelensége körében hivatkozott az A/vi) pont szerinti lehívási ok hiányosságára is, mivel a bérleti szerződésnek a jogosult által megjelölt 10.1.11. pontja nem tartalmazott fizetési kötelezettséget.

Állította a megjelölt lehívási okok tartalmi elégtelenségét, ellentmondásosságát is amiatt, mert nem vehető igénybe a bankgarancia egyidejűleg a bérleti szerződés korai megszűnése, illetőleg a bankgarancia meghosszabbítására vonatkozó kötelezettség megsértése miatt, ezért a két lehívó nyilatkozat ellentmond egymásnak.

Hivatkozott a bankgarancia lehívásának csalárd voltára, az alapjogviszonyból eredő követelés elévülésére a 2006. évi V. törvény (Ctv.) 106. § (4) bekezdése, a Ptk. 204. § (1) bekezdés c) pontja, (2) bekezdése alapján, mivel a bankgarancia jogosultja nem jelentette be követelését a kötelezettel szembeni végelszámolási eljárásban.

Az elsőfokú bíróság a 2014. február 5-én kelt 31.G.41.133/2013/16. számú ítéletében a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.137.812,- Ft perköltséget.

Határozata indokolásában a Ptk. 249. §-ára hivatkozással elsőként a bankgarancia jogviszony alanyait és tárgyát rögzítette, továbbá azt, hogy az a biztosított alapjogviszonytól független, önálló jogviszony. Leszögezte, hogy a bíróságnak - a bankgaranciát kibocsátó bankhoz hasonlóan - a bankgarancia lehívásának formai vizsgálatát kellett elvégeznie a bankgarancia alapján fennálló fizetési kötelezettség megítéléséhez.

A perbeli lehívási nyilatkozatok formai kellékeinek vizsgálatával az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a bankgarancia lehívására vonatkozó igényét, lehívási értesítőjét a kedvezményezett bérbeadó a bankgarancia lejártát megelőzően juttatta el az alpereshez 2012. december 28-án, egyúttal megküldésre került a bankgaranciában megkövetelt swift üzenet is a számlavezető banktól. Teljesültnek találta az elsőfokú bíróság a bankgarancia további követelményét is, megállapította, hogy a lehívási értesítő a bérbeadó számlavezető bankján keresztül jutott el az alpereshez, amelyet megvalósított a felperes általi személyes kézbesítés is.

Rögzítette az elsőfokú bíróság a bankgarancia nyilatkozat további előírásait is, egyrészt azt a követelményt, hogy úgy kellett eljuttatni az igénylő levelet az alperes részére - a bérbeadó bankján keresztül -, hogy igazolni kellett tesztelt swift üzenettel az igénylő levélen szereplő aláírásokat, hogy azok a bérbeadót kötik. Megkövetelte továbbá a bankgarancia nyilatkozat az igénylő levélhez csatolandó dokumentumokat, valamint bérleti mulasztásként az A) pontban megjelölt - i)-vii) pontok szerinti - lehívási okok valamelyikének megjelölését, és a B) pont szerinti nyilatkozat megtételét.

Rámutatott, hogy a perbeli lehívási értesítők többféle fizetési kötelezettséggel kapcsolatos bérleti mulasztást is megjelöltek, amelyek közül az alperes csupán egyet talált aggályosnak formai szempontból; ugyanakkor egy ok is elegendő volt a bankgarancia lehívásához. Megjegyezte az elsőfokú bíróság, hogy a lehívási okok és azok összegszerűsége együttesen meghaladta a bankgaranciák keretösszegét, továbbá azt is, hogy a bankgarancia jogosultjának volt lehetősége a lehívást több részletben gyakorolni, a bankgarancia kötelezettje nem teljesíthette részletekben az egy összegben történt lehívást.

Elfogadta az elsőfokú bíróság az alperes hivatkozását a vi) pont alapján megjelölt lehívási körülmény - a bérleti szerződés idő előtti megszűnése miatti kártérítési igény - formai aggályosságával kapcsolatban, arra figyelemmel, hogy a bérleti szerződés hivatkozott rendelkezése nem tartalmazott fizetési kötelezettséget a szerződésszegésre.

Az elsőfokú bíróság a lehívási értesítők közokirati formájában jelentkező hiányosság miatt állapította meg a kereset megalapozatlanságát, egyúttal azt, hogy az alperes jogszerűen tagadta meg a bankgaranciák szerinti teljesítést, mivel az alpereshez eljuttatott igénylő leveleken nem szerepelt a jogosult aláírása. Rögzítette, hogy annak ellenére, hogy a bankgarancia vállalásáról szóló nyilatkozat nem követelte meg kifejezetten a jogosult aláírásának elhelyezését az alpereshez benyújtott igénylő levélen, annak előírása, hogy „az igénylő levelet a bank részére a bérbeadó bankján keresztül kell eljuttatni, amelynek igazolnia kell tesztelt swift üzenettel, hogy az igénylő levélen szereplő aláírások a bérbeadót kötik”, csak úgy értelmezhető és tartható be álláspontja szerint, hogy a felperesnek az igénylő levélen levő aláírások tekintetében kellett igazolást adnia. Mindez magában hordozta annak elvárását is, hogy a bankgarancia lehívásához benyújtott igénylő levélen, annak alpereshez eljuttatott példányán szerepelnie kellett a jogosult aláírásának. Rámutatott arra is, hogy ennek hiányában ellentétbe kerülne a swift üzenet az igénylő levél tartalmával, mivel olyan aláírás tekintetében tartalmazna igazolást, amely az alpereshez - az igénylő levél címzettjéhez - eljuttatott okiraton nem szerepel.

Végül azt rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy az alapjogviszonyból eredő követelés

elévülése az attól független bankgarancia jogviszonyban nem ad alapot a teljesítés megtagadására a bankgarancia kötelezettje számára a Ptk. 325. § (1) bekezdése, 204. § (3) bekezdése alapján, illetőleg hogy semmisségi oknak a szerződés megkötésekor kell fennállnia.

Az ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatásával az alperes kereset szerinti marasztalását kérte.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból helytelen következtetésre jutott, amikor két indoknál fogva elutasította a keresetet, egyrészt amiatt, hogy a vi) pont szerint megjelölt lehívási ok nem volt helytálló, ami problémássá tette a lehívás összepszerűségét a többi ok vizsgálatakor is, illetőleg amiatt, hogy nem szerepelt a kedvezményezett aláírása az igénylő levélen.

Előadta, hogy nem világos az ítélet indokolása a vi) pont alapján megjelölt lehívási ok tekintetében, hogy azt miért fogadta el az elsőfokú bíróság alapos megtagadási okként. Hangsúlyozta, hogy az alperes egyedül azt ellenőrizhette a lehívási okok kapcsán, hogy teljesültek-e a bankgaranciában meghatározott feltételek. Alaptalan az arra való hivatkozás, hogy az alperesnek vizsgálnia kellett az alapszerződésnek az igénylő levélben megjelölt pontját, az abból fakadó fizetési kötelezettséget, mivel annak megítéléséhez az egész szerződés és a vonatkozó jogszabályi környezet vizsgálata is szükséges volt. Állította, hogy az alperes nem volt jogosult az alapjogviszony átfogó vizsgálatára, amely korlátot nem törhetett át az alapjogviszony egy kiválasztott pontjának vizsgálatával sem.

Előadta továbbá, hogy az egyes lehívási okok önállóak, egymástól függetlenül voltak vizsgálandóak. A lehívási okok egyikének visszautasításával nem tagadhatta meg az alperes a teljesítést más okok tekintetében.

Arra is hivatkozott, hogy nem volt feltétele a bankgaranciák lehívásának az igénylő leveleken szereplő aláírás a Ptk. 199. §, 207. § (1) bekezdése szerint. Bemutatta a garans bank által vizsgálandó körülményeket bankgarancia lehívás során, amelyek egy része tekintetében - hogy vállalt-e bankgaranciát, a lehívott összeg megfelelő-e a keretösszeg szempontjából, határidőn belül érkezett-e a lehívás, csatolásra kerültek-e az előírt mellékletek - a bankgarancia, az igénylő levél és saját nyilvántartásának egybevetésével kell eljárnia a banknak. Annak vizsgálata, hogy a jogosulttól származik-e a lehívás, cégkivonat és aláírási címpéldány csatolásának előírásával, vagy a kedvezményezett számlavezető bankjának közbenjárásával lehet elvégezni. Az alperes a kedvezményezett számlavezető bankjának nyilatkozatát követelte meg a jogosult aláírásáról, amellyel elzárta magát annak a kifogásnak az előterjesztésétől, amely csak akkor illette volna meg, ha saját maga végzi az aláírás vizsgálatát. Az alperes kötve van a saját maga által meghatározott lehívási folyamathoz, miszerint a kedvezményezett számlavezető bankjának kellett nyilatkozni az igénylő levelek tekintetében, hogy azok a jogosulttól származnak.

Vitatta annak az ítéleti megállapításnak a helyességét is, hogy az igénylő levelek ellentmondanak a swift igazolás tartalmának, figyelemmel a közjegyzői tanúsítvány és a swift üzenet tartalmára.

Fenntartotta azt az állítását is, hogy az alperesnek nem lehetett kétsége afelől, hogy a lehívás arra jogosulttól származik, ezért a teljesítés megtagadásának ebben megjelölt oka ellentétes a kérdéses feltétel, rendelkezés céljával, a jóhiszemű

joggyakorlás követelményével.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékok és a felek előadásának okszerű mérlegelésével, megalapozott jogi következtetésre jutott. Helyesen állapította meg, hogy a megjelölt formai hibák - egyrészt az aláírások hiánya, másrészt a swift üzenetek tartalma és ellentmondásossága - önmagukban megalapozták az alperes jogát a kifizetés megtagadására a bankgarancia alapján.

A BH 2012/266 számon közzétett eseti döntésre hivatkozással állította, hogy magát a lehívási értesítőt, annak eredeti aláírt példányát kellett eljuttatni az alpereshez a bankgarancia előírása szerint, amely úgy szolt, hogy a lehívási értesítőt a bérbeadó bankján keresztül kell benyújtani, aki swift üzenetben köteles igazolni, hogy az azon szereplő aláírás köti a bérbeadót. Álláspontja szerint nem pótolhatta a formai követelményt a benyújtott okiratokból közvetett módon levonható következtetés, hogy a közjegyzői okirat alkalmas lehet annak igazolására, hogy az arra jogosult a közjegyzői kiadmányban szereplő nyilatkozatot írásban megtette.

Rámutatott, hogy a felperes figyelmen kívül hagyja a bankgaranciákra vonatkozó jogszabályokat, a hazai és nemzetközi joggyakorlatot, amely az okmányszigorúság elvén áll. A bankgarancia lényege az, hogy a garans bank a formai vizsgálat körében szigorúan kötve van a bankgarancia előírásaihoz, amelyeket nem helyettesíthet más hasonló tartalmú előírással. A bankgaranciában megkövetelt formai kritériumok nem pótolhatóak a benyújtott dokumentumok jóhiszemű értelmezésével.

Utalt az elsőfokú eljárás során felmerült adatra, miszerint a felperes abban a hiszemben volt a bérleti szerződések alapján, hogy a lehívási nyilatkozatokat közjegyzői okiratban kell benyújtania a korábbi szerződéses rendelkezés szerint.

Megjegyezte, hogy iratellenes a fellebbezés a vi) pont tekintetében, illetőleg az összesszerűség vonatkozásában is.

A felperes a 2014. szeptember 18-i másodfokú tárgyaláson kiegészítette fellebbezésének indokolását, és hivatkozott a Ptk. 228. § (3) bekezdése alapján részleges érvénytelenségre is, ellentmondó feltételek miatt, a feltétel nélküli bankgarancia vállalásra figyelemmel. Hivatkozott továbbá nemzetközi szokványokra, az URDG 2. cikkére, 19/b) pontjára és 19/c-I. pontjára is. Álláspontja szerint továbbá hivatalból kellett volna észlelnie a Fővárosi Törvényszéknek, hogy az elsőfokú eljárásban 10. sorszám alatt csatolt alperesi beadványhoz mellékelt bérleti szerződés módosítás nem került aláírásra. Kifogásolta az alapjogviszony vizsgálatának elmaradását az elsőfokú bíróság részéről, amely kihat a bankgarancia megítélésére.

Az alperes arra mutatott rá a másodfokú eljárásban kiegészített fellebbezési érvelés kapcsán, hogy nem volt vitatott az elsőfokú eljárásban a bérleti szerződés módosítása, amellyel szemben nem hivatkozhat a felperes a másodfokú eljárásban. Utalt továbbá arra is, hogy mindennek nincs jelentősége a bankgarancia jogviszony jellege miatt.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság mindenképp azt rögzíti, hogy a jogorvoslati határidő alatt benyújtott fellebbezési kérelem és az azzal kapcsolatos ellenkérelem korlátai között bírálta felül az elsőfokú ítéletet a Pp. 235. § (1) bekezdése, 253. § (3) bekezdése, 249. § (1) bekezdése, 247. § (2) bekezdése irányadó alkalmazásával.

Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, és helytálló jogi következtetéssel utasította el a keresetet.

A fellebbezéssel kapcsolatban abban a kérdésben kellett állást foglalnia a másodfokú bíróságnak, hogy a bankgarancián alapuló igényérvényesítésnek mi volt a szabályszerű módja, volt-e - az egységes bírói gyakorlat szerint meghatározható - feltétele a bankgarancia lehívásának; a fizetésre benyújtott okirat, az igénylő levél megfelelt-e a bankgarancia előírásainak.

A Fővárosi Ítéltábla leszögezi az iránymutató bírói gyakorlat alapján, hogy a Ptk. 249. §-a szerint a bankgarancia olyan önálló kötelezettségvállalás a garantáló bank részéről, amely a bank és a kedvezményezett között hoz létre jogviszonyt. A bank fizetési kötelezettségvállalása nem járulékos jellegű, hanem az általa elvállalt és megszabott feltételekhez igazodik. A kedvezményezett nem az alapjogviszony, hanem a bankgarancia szerződés feltételei szerint kérhet kielégítést a garanciát vállaló pénzintézettől (BH 2003/473, BH 1998/293, BH 2012/266, Kúria Gfv.VII.30.009/2013/10.).

Egységes abban is a bírói gyakorlat, hogy mivel a garanciát vállaló bank arra kötelezi magát, hogy meghatározott feltételek esetében és határidőn belül a megállapított összeghatárig fizetést fog teljesíteni a kedvezményezettnek, a garancianyújtás előtt tisztáznia kell a kedvezményezett személyét. A bankgaranciát csak az abban megjelölt kedvezményezett érvényesítheti, kizárólag ő alapíthat jogot nyilatkozatával a garantőr bank kötelezettségvállalására (BH 1998/293, BH 1999/29).

Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy a Pp. 235. § (1) bekezdése, 249. § (1) bekezdése, 247. § (2) bekezdése szerint nem volt figyelembe vehető a felperesnek a 2014. szeptember 18-án előterjesztett, a fellebbezéséhez képest kiterjesztett - továbbá az elsőfokú eljárásban előadottól is eltérő - érvelése, ugyanakkor a Ptk. 228. § (3) bekezdése alapján a részleges érvénytelenségre való hivatkozásával kapcsolatban rögzíti az ítéltábla, hogy az iránymutató bírói gyakorlat alapján - az elsőfokú eljárás adatainak figyelembevételével - vizsgálta az esetleges semmisségi okot.

A 2/2010. (VI.28.) PK vélemény 4. pontja és az 1/2005. (VI.15.) PK vélemény alapján azonban nem találta alaposnak a másodfokú tárgyaláson előadott érvelést, a rendelkezésre álló bizonyítási anyag alapján ugyanis nem volt megállapítható a perbeli bankgarancia nyilatkozatok nyilvánvaló - részleges - semmissége. Az előzőekben kifejtettek szerint a bankgarancia lényegadó sajátossága annak meghatározása a bank részéről, hogy mely feltételek (esemény bekövetkezése, okmányok benyújtása) esetén vállalja a teljesítést a jogosult felhívására.

A perbeli esetben nem érvénytelenségi kérdés, hanem a bankgarancia nyilatkozat

értelmezésének kérdése merült fel a Ptk. 207. §-a szerint.

Rögzíti a másodfokú bíróság azt is, hogy bár a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglalt tiltó rendelkezés alapján semmiképpen nem volt érdemben vizsgálható és figyelembe vehető a 2014. szeptember 18-i másodfokú tárgyaláson tett nyilatkozat, amelyben a felperes a bérleti szerződés módosítás aláírásának hiányát sérelmezte a 10. sorszámú beadvány melléklete kapcsán, az erre alapított érvelésnek nem volt jelentősége a jogvita elbírálása során a bankgarancia jogviszony előzőekben kifejtett önálló jellegére figyelemmel. Az alperes kötelezettségvállalását, a teljesítése megtagadását a bankgarancia nyilatkozatban foglalt feltételek tükrében kellett megítélni.

A felperes az elsőfokú iratokhoz 12. sorszám alatt előterjesztett beadványában maga is úgy nyilatkozott - helytállóan - a Fővárosi Törvényszék 8. sorszámú végzésében foglalt felhívásra az alperes részéről kivonatban csatolt bérleti szerződés módosítással kapcsolatban, hogy a bankgaranciákban meghatározott forma volt irányadó a lehívásokra, a bérleti szerződés tartalma irreleváns.

Az elsőfokú bíróság helytállóan, a Ptk. 207. § (1) bekezdésének helyes értelmezésével és a vonatkozó bírói gyakorlatnak megfelelően vizsgálta és értékelte az alperes kötelezettségvállalásának feltételeit. Következtetésével, miszerint a kedvezményezett aláírása nélkül - közjegyzői okiratban - benyújtott lehívások nem feleltek meg a bankgarancia előírásának, a Fővárosi Ítéltábla teljes egészében egyetértett.

A bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes teljesítésének - általa szabott - feltétele volt a lehívó levél kedvezményezett által aláírt eredeti példányának benyújtása az alpereshez, a kedvezményezett számlavezető bankján keresztül, amelynek egyúttal igazolnia kellett - tesztelt swift üzenettel - a kedvezményezett aláírását is.

A bankgarancia erre vonatkozó előírása világos, figyelemmel az okirat első oldalán foglalt rendelkezésre is, miszerint az igénylő levél a bérbeadó (kedvezményezett) első írásbeli kérése. Ezt a jogosulttól származó lehívó nyilatkozatot kellett eljuttatni az alperes részére a további kikötéseknek megfelelően, azaz a bérbeadó bankján keresztül, igazolva tesztelt swift üzenettel a bérbeadó aláírását az igénylő levélen, amelyre az alperes az ellenkérelme 9. pontjában helyesen hivatkozott.

Abban a körben is osztotta a másodfokú bíróság az alperes fellebbezési ellenkérelmében kifejtett álláspontját, hogy a bankgaranciában foglalt előírás elmulasztása, hogy a felperes, illetve a kedvezményezett nem nyújtotta be az alpereshez a lehívási értesítő eredeti aláírt példányát, nem volt pótolható egyéb okirattal, közjegyzői okirat kiadmányával, sem pedig annak jóhiszemű értelmezésével (BH 2012/266).

Tényként állapítható meg, hogy a kedvezményezett, illetve számlavezető bankja nem a garancia nyilatkozatban foglaltak szerint jártak el, amikor a felperes anélkül kívánta igazolni az alperes felé a kedvezményezett aláírását a lehívási értesítőn, hogy az ténylegesen szerepelt volna az alpereshez benyújtott okiraton. A bankgarancia feltételeinek külső megjelenésében meg nem felelő igénylő levél alapján az alperes jogosult volt megtagadni a teljesítését.

A fentiek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - kiegészített indokolással - a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú költsége megfizetésére, annak mértékét a kifejtett tevékenységgel arányban a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3), (5)-(6) bekezdései alapján mérlegeléssel határozta meg.

Budapest, 2014. év szeptember hó 18. napján

Dr. Mika Ágnes s.k.
a tanács elnöke

Dr. Gáspár Mónika s.k.
előadó bíró

Dr. Kurucz Zsuzsánna s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő